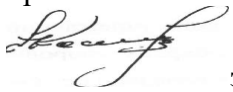

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ, ІСТОРІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри філософії,
соціології та соціальної
роботи
протокол № 11 від 26.08. 2024 р.

завідувач кафедри
(проф.С.К.Костючков)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК 1 ФІЛОСОФІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКИ**

Освітня програма **Облік і оподаткування**

Спеціальність **071 Облік і оподаткування**

Галузь знань **07 Управління та адміністрування**

Івано-Франківськ, 2024

Опис

Назва освітньої компоненти	Філософія та методологія науки
Тип	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити /90 годин
Семестр	1 семестр
Викладач	Костючков Сергій Карпович, доктор філософських наук, кандидат політичних наук, професор кафедри філософії, соціології та соціальної роботи https://orcid.org/0000-0003-1708-643X
Посилання на сайт	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957
Контактний телефон, месенджер	095 19 90 272
Email викладача:	<i>skostiuchkov@ksu.ks.ua</i>
Графік консультацій	Понеділок, 14:00-15:00 або за призначеним часом
Форми та методи викладання	лекційні заняття, практичні роботи, кейси, презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Залік

1. Анотація освітньої компоненти

Курс «Філософія та методологія науки», вивчаючи загальні закономірності розвитку науки, досліджує проблеми виникнення і зростання наукового знання на різних стадіях суспільного розвитку; виявляє раціональні методи і норми досягнення об'єктивно істинного знання; приділяє увагу методологічним питанням, які мають велике значення для різноманітних галузей наукової діяльності. Філософія науки дає загальний світоглядний і методологічний орієнтир для вирішення конкретних проблем, якими займаються спеціальні дисципліни, які вивчають окремі аспекти наукової діяльності і функціонування науки.

Вивчення магістрантами у закладі вищої освіти курсу «Філософія та методологія науки» передбачає ознайомлення здобувачів вищої освіти з етапами розвитку філософії науки, специфікою емпіричного та теоретичного рівнів наукового пізнання, філософськими засадами наукової картини світу, науковою раціональністю та методологією наукового дослідження. Курс «Філософія та методологія науки» передбачає розширення знань щодо ІІІ, особливостей його використання в навчанні та в наукових дослідженнях.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Мета освітньої компоненти: формування у здобувачів вищої освіти системних знань щодо основних напрямків розвитку, актуальних проблем сучасної філософії науки, системного наукового світогляду; здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ознайомлення студентів з інноваційними стратегічними напрямками та підходами у науковій методології. Також курс має допомогти майбутньому спеціалісту у формуванні цілісної гуманістичної, патріотичної світоглядної позиції.

Завдання освітньої компоненти: сформувати у здобувачів вищої освіти погляди на специфіку наукового пізнання на тлі інших світоглядних форм, самоцінність науки як феномену духовної культури, значущість класичних канонів науковості; поглибити розуміння сутності науки та особливостей наукової діяльності; розкрити соціокультурні детермінанти та функції наукового знання; визначити особливості наукового типу раціональності; сформувати уявлення про закономірності виникнення та розвитку науки; надати основу для розуміння гносеологічних, онтологічних та соціально-етичних засад сучасної науки; поглибити знання щодо методів отримання нових знань.

3. Компетентності та результати навчання.

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності

СК2. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства

СК10. Здатність здійснювати діяльність з консультивання власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК11. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПРН15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику

4. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2024-2025	1	071 Облік і оподаткування	1	нормативна

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
денна	3 кредити / 90 годин	16	14	60
заочна	3 кредити / 90 годин	6	4	80

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Програмне забезпечення в освітньому процесі Херсонського державного університету є основним інструментом для підвищення ефективності навчання та сприяння розвитку компетенцій здобувачів. У вузі використовується:

1. Програмне забезпечення для управління навчальним процесом - KSU 24, система дозволяє викладачам та адміністраторам керувати всіма аспектами навчального процесу, від розкладів до звітності.
2. Програмне забезпечення для взаємодії зі здобувачами - це системи для онлайн-обміну інформації між викладачами та здобувачами, для роботи в групах, чатах та форумах. Такі програми, як KSU Online, Google Classroom, Zoom та інші,

які дозволяють викладачам створювати цифрові класні кімнати та спілкуватися зі здобувачами в режимі реального часу.

3. Програмне забезпечення для створення та редагування навчальних матеріалів: найчастіше використовується для створення презентацій, відео-уроків, інтерактивних вправ та тестів. Наприклад, такі програми, як PowerPoint, Prezi, Camtasia Studio, Articulate Storyline та інші.
4. Програмне забезпечення для аналізу та оцінки навчальних досягнень, що дозволяють викладачам відстежувати прогрес здобувачів та виконувати оцінку їх досягнень. Такі програми, як Turnitin Similarity, StrikePlagiarism та інші, що дозволяють викладачам перевіряти на плагіат роботи здобувачів, аналізувати їх письмові завдання, оцінювати їх за кращими критеріями та робити висновки про їхні можливості.
5. Програмне забезпечення для навчання за допомогою штучного інтелекту

Назва	Напрямок застосування
ChatGPT	Чат-бот, генератор текстів
Synthesia	Створення відео на основі опису обраних параметрів.
Looka	Штучний інтелект для створення логотипів
Writesonic	Інструмент копірайтингу котрий може створити унікальний маркетинговий контент (бізнес-план, рекламні оголошення, описи продуктів, пости в блог)
Gamma	Штучний інтелект для створення презентацій та веб-сторінок
Bing	Штучний інтелект чат бота в Bing з підтримкою GPT-4 для широкої аудиторії.

Мультимедійне обладнання - це технічне забезпечення, яке що дозволяє відтворювати, записувати та обробляти зображення, звук і відео в різних форматах. Це може бути використано в навчальному процесі для підвищення його ефективності та інтерактивності.

Основними компонентами мультимедійного обладнання є:

1. Проектори – використовують для відображення зображення та відео на великих екранах, що дозволяє викладачам і здобувачам демонструвати презентації, відеоматеріали та інші матеріали на великих екранах.
2. Екран – забезпечує чітке та якісне відображення зображення та відео на проекторі. Він може бути змонтований на стіні або на спеціальному стенді.
3. Комп'ютери – є важливою частиною мультимедійного обладнання, тому вони не можуть запустити програмне забезпечення для створення, редагування та відтворення зображень, звуку та відео.
4. Веб-камери та мікрофони: це дозволяє викладачам проводити онлайн-уроки та взаємодіяти зі здобувачами дистанційно.

Усі ці компоненти інтегровані в сучасний навчальний процес, забезпечуючи інтерактивність та ефективність навчання здобувачів.

7. Політика курсу

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до:

- Положення про організацію самостійної роботи студентів у ХДУ (наказ від 02.07.2016 № 428-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>;
- Положення про організацію освітнього процесу (наказ від 02.09.2020 № 789-Д (зі змінами: наказ від 07.02.2024 № 88-Д; наказ від 28.05.2024 № 287-Д; наказ від 25.06.2024 № 350-Д)) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>;
- Положення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі у ХДУ (наказ від 29.02.2024 № 137-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>;
- Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету (наказ від «06» квітня 2021 р. №419-Д) <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>;
- Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ від 28.08.2024 № 410-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>;
- Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (наказ від 30.08.2024 № 429-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>;
- Загальні політики використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у Херсонському державному університеті (наказ від 29.06.2023 року №281-Д) <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=00653012-555c-46b2-bb64-05ba9bf26773>

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу; використовувати штучний інтелект у навчанні в таких видах діяльності: – виконуючи контрольні заходи (поточного, тематичного, підсумкового контролю, зокрема під час заліково-екзаменаційної сесії); під час написання есе на задану тематику (есе повинно містити власні враження, обґрунтування та міркування з конкретного приводу чи питання. Для здобувачів це самостійна творча робота аналітичного, оповідального, описового, рефлексивного, критичного характеру, тому згенерований ШІ текст, що не містить власних міркувань, аналізу і критики, не може бути представлений як авторське есе); виконуючи розрахункові завдання (генеративні платформи загального призначення можуть виконувати (на поточному етапі розвитку) прості обчислення на рівні арифметичних дій та не складних перетворень, тому розв'язування задач та виконання розрахункових робіт буде містити логічні помилки, суперечності.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ					
Тиждень Б 11.09.2024 4 год.	Тема 1. Проблемний ареал філософії науки в сучасному світі	лекція/семінар/самостійна (4 год. аудиторна, 7 год. самостійна)	2,7,11,21,39	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957	6 балів аудиторна
Тиждень Б 12.09.2024 4 год	Тема 2. Філософський вимір науки	лекція/семінар/самостійна (4 год. аудиторна, 7 год. самостійна)	8,9,22,23	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957	6 балів аудиторна
Тиждень Б 25.09.2024 4 год	Тема 3. Специфіка, методи і форми наукового пізнання	лекція/семінар/самостійна (4 год. аудиторна, 7 год. самостійна)	7,9,29,40	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957	6 балів аудиторна
Тиждень Б 09.10.2024	Тема 4. Методологічні засади наукового	лекція/семінар/самостійна (4 год. аудиторна, 8 год. самостійна)	11,13,18,41	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957	6 балів аудиторна

4 год	пізнання				
Змістовий модуль 2. ЕВОЛЮЦІЯ ФІЛОСОФІЇ НАУКИ, ЇЇ ЦІННІСНИЙ ВИМІР					
Тиждень Б 23.10.202 4	Тема 1. Еволюція науки та основні етапи її розвитку	лекція/семінар/самостійна (4 год. аудиторна, 7 год. самостійна)	3,5,26,30,32	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957	6 балів аудиторна
Тиждень А 30.10.202 4 4 год	Тема 2. Теоретичні моделі розвитку науки	лекція/семінар/самостійна (4 год. аудиторна, 7 год. самостійна)	5,9,13,22,41	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957	6 балів аудиторна
Тиждень Б 06.11.202 4 4 год	Тема 3. Філософія науки у період ХХ – початку ХХІ століть	лекція/семінар/самостійна (4 год. аудиторна, 7 год. самостійна)	5,10,12,42,45	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957	6 балів аудиторна
Тиждень Б 20.11.202 4 2 год	Тема 4. Феномен цінності у філософії науки	лекція/семінар/самостійна (2 год. аудиторна, 10 год. самостійна)	13,16,18,40,51	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957	6 балів аудиторна

Денна форма навчання: опорні конспекти лекцій, презентації до лекцій, методичні рекомендації до семінарських занять, модуль самостійної роботи, методичні рекомендації до написання реферату, питання до екзамену, система оцінювання та вимоги до форми контролю, інші навчально-методичні матеріали для вивчення освітньої компоненти/ навчальної дисципліни – за покликанням <https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957>

Заочна форма навчання: опорні конспекти лекцій, презентації до лекцій, методичні рекомендації до семінарських занять, модуль самостійної роботи, методичні рекомендації до написання реферату, питання до екзамену, система оцінювання та вимоги до форми контролю, інші навчально-методичні матеріали для вивчення освітньої компоненти/ навчальної дисципліни – за покликанням <https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5957>

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Форма (метод) контрольного заходу – залік

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, кейс-метод, тестовий контроль тощо.

Оцінювання здійснюється відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ від 07.09.2020 №803-Д)

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є диференційований екзамен (денна форма навчання)

№	Вид навчальної діяльності (роботи)	Модуль 1 (кількість балів)	Модуль 2 (кількість балів)	Сума балів
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі) (відвідування лекційних та семінарських занять)	Відвідування занять дистанційно в синхронному та асинхронному режимі не оцінюється		
	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі) – семінарське заняття (спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, кейс-метод, тестовий контроль, виконання завдань до практичного заняття тощо) 7 занять (14 годин)	6 балів за кожне заняття		42
	Креативність, оригінальність відповідей та виконання завдань, активність на лекційних і семінарських заняттях, написання статей у наукових збірках або тез конференцій	3 бали		3
	Творче завдання	10 балів		10
2.	Модуль самостійної роботи	10 балів		10
	Написання реферату за вимогами (один реферат)	15 балів		15
	Неформальна освіта: Форма звіту – сертифікат. На вибір пропонуються курси – на вибір потрібно пройти один: 1«Філософія, наука та релігія: Наука і філософія» (платформа Coursera) https://www.coursera.org/learn/philosophy-science-religion-1 2. Пізнай себе - цінність і межі самопізнання: Досліджуване життя» (платформа Coursera) https://www.coursera.org/learn/know-thyself-the-examined-life	20 балів		20

	На платформу Coursera необхідно заходити з корпоративного акаунту ХДУ		
Разом балів			100

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є диференційований екзамен (заочна форма навчання)

№	Вид навчальної діяльності (роботи)	Модуль 1 (кількість балів)	Модуль 2 (кількість балів)	Сума балів
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі) (відвідування лекційних та семінарських занять)	<i>Відвідування занять дистанційно в синхронному та асинхронному режимі не оцінюється</i>		
	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі) – семінарське заняття (спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, кейс-метод, тестовий контроль, виконання завдань до практичного заняття тощо) 2 заняття (4 години)	10 балів за кожне заняття		20
	Креативність, оригінальність відповідей та виконання завдань, активність на лекційних і семінарських заняттях, написання статей у наукових збірках або тез конференцій	5 балів		5
	Творче завдання	15 балів		15
2.	Модуль самостійної роботи	15 балів		15
	Написання реферату за вимогами (один реферат)	15 балів		15
	На вибір пропонуються курси – на вибір потрібно пройти один: 1«Філософія, наука та релігія: Наука і філософія» (платформа Coursera) https://www.coursera.org/learn/philosophy-science-religion-1 2. Пізнай себе - цінність і межі самопізнання: Досліджуване життя» (платформа Coursera) https://www.coursera.org/learn/know-thyself-the-examined-life На платформу Coursera необхідно заходити з корпоративного акаунту ХДУ	30 балів		30
Разом балів				100

Критерії оцінювання відповіді (денна та заочна форми навчання)

100-бальна система	оцінка ECTS	оцінка за національною системою	
		екзамен, диференційований залік	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Передбачена можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, відповідно до Порядку визнання у Херсонському державному університеті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

Здобувачі, які брали участь у неформальній та інформальній освіті можуть отримати максимально 20 балів (денна), 30 балів (заочна)

10. Список рекомендованих джерел:

Основні:

1. Арутюнов В., Бондар С. Філософія: навчально-методичний посібник. К.: Аспект-Поліграф, 2008. 309 с.
2. Білецький І. П. Філософія науки: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ, 2005. 128 с.
3. Бичко А. К., Бичко І. В., Табачковський В. Г. Історія філософії: підручник. К: Либідь, 2001. 408 с.
4. Добронравова І., Білоус Т., Комар О. Новітня філософія науки: підручник. К.: Логос, 2009. 244 с.
5. Добронравова І. С. Новітня західна філософія науки: підручник. К.: ПАРАПАН, 2008. 214 с.
6. Добронравова І. С., Сидоренко Л.І. Філософія та методологія науки: підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 223 с. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dobr-sidor.pdf>
7. Дротенко Л. Г. Філософія наукового пізнання: навчальний посібник. К.: Б/в, 2010. 224 с.
8. Жигилій Н. В. Філософія науки і техніки. Полтава: Полт. НТУ, 2006. 106 с.
9. Іщенко М. П., Руденко І. І. Філософія науки: питання теорії і методології: навчальний посібник. К.: УБС НБУ, 2010. 444 с.
10. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації / пер. з нім. К.: Лібра, 2001. 400 с.
11. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. К.: Професіонал, 2004. 208 с.

12. Костючков С. К. Основи біофілософії: підручник для здобувачів усіх рівнів вищої освіти закладів вищої освіти. Херсон: вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2022. 224 с.
13. Кузь О. М., Чешко В. Ф. Філософія науки: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с.
14. Максютя М. Є. Філософія науки: навчальний посібник. К.: Урожай, 2004. 418 с.
15. Нурманбетова Д. Н. Философия и методология науки: учебное пособие. Астана: ЕНУ, 2002. 204 с. URL: http://platonanet.org.ua/load/knigi_po_filosofii/uchebnye_posobija_uchebniki/nurmanbetova_d_n_filosofija_i_metodologija_nauki_uchebnoe_posobie/27-1-0-3096
16. Петінова О. Б. Філософія науки: навчальний посібник. Одеса, 2018. 213 с.
17. Петрушенко В. Л. Філософія знання: онтологія, епістемологія, аксіологія. Львів: Ахілл, 2005. 320 с.
18. Петрушенко В. Л. Філософія і методологія науки: навчальний посібник Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. 184 с.
19. Словник філософських термінів / В. Кремень, В. Ільїн. К.: Книга, 2005. 528 с.
20. Філософія науки: курс лекцій з вивчення дисципліни для здобувачів III рівня вищої освіти «доктори філософії» спеціальності 204 «ТВППТ» денної та заочної форми навчання / /О. П. Сидоренко. Одеса: ОДАУ, 2019. 156 с.
21. Філософія: словник термінів та персоналій / В. С. Бліхар, М. А. Козловець, Л. В. Горохова, В. В. Федоренко, В. О. Федоренко. К.: КВІЦ, 2020. 274 с.
22. Ханстантинов В. О. Філософія науки: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2017. 188 с.
23. Штанько В. И. Философия и методология науки. Учебное пособие для аспирантов и магистрантов естественнонаучных и технических вузов. Харьков: ХНУРЭ, 2002. с.292. URL: <http://www.kdu.edu.ua/LIB1/ASPIRANT/SHTANKO.PDF>
24. Losee John. A Historical Introduction to the Philosophy of Science. Fourth edition. New York: Oxford University Press, 2001. 314 p.
25. Okasha Samir. Philosophy of Science. A Very Short Introduction. Oxford, 2002. 69 p.

Додаткові:

26. Антологія сучасної аналітичної філософії, або жук залишає коробку. За наук. ред. А. С. Синиці. Львів: Літопис, 2014. 374 с.
27. Аренд Г. Становище людини. Львів: Літопис, 1999. – 254 с.
28. Бод Р. Забуті науки. Історія гуманітарних наук / пер. з нідерл. Я. Довгополий. К.: Вид-во Жупанського, 2016. 376 с.
29. Вернадський В. І. Про науковий світогляд /пер. М. Кратко. К: НАН України; Центр гуманітарної освіти, 1996. 56 с.
30. Галіченко М. В., Поліщук І. Є. Хрестоматія з історії та філософії науки. Херсон, 2018. 158 с. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/8330>
31. Горський В. С. Історія української філософії: Курс лекцій. К.: Наукова думка, 1997. 286 с.
32. Горський В. С. Философские идеи в культуре Киевской Руси XI-начала XII вв. К.: Наукова думка, 1988. 215 с.
33. Гусев В. І. Західна філософія Нового часу XVII-XVIII ст. К.: «Либідь», 1998. 368 с.
34. Добронравова І. Практична філософія науки. Суми: Університетська книга, 2017. 352 с.
35. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 202 с.
36. Карамішева Н. В. Евристика: навчальний посібник. Львів: ПАІС, 2013. 272 с.
37. Костючков С. К. Біополітичне підґрунтя філософсько-освітньої концепції в умовах громадянського суспільства: монографія. Херсон: Айлант, 2015. 320 с.
38. Петрушенко В. Епістемологія як філософська теорія знання. Львів: Вид-во Держ. ун-ту «Львівська політехніка», 2000. 296 с.

39. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень: підручник. К.: Знання, 2007. 270 с.
40. Попович М. В. Раціональність і виміри людського буття. К.: Сфера, 1997. 451 с.
41. Пронський В. М. Філософія науки: Конспект лекцій для аспірантів, пошукачів та магістрів. К.: НТУУ «КПІ», 1997. 200 с.
42. Ратніков В. С. Основи філософії науки та філософії техніки: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2012. 291 с.
43. Ратников В. С., Макаров З. Ю. Історія і філософія науки. Хрестоматія. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2009. 416 с.
44. Самардак М. М. Філософія науки. Напрями, теми, концепції: навчальний посібник. К.: ПАРАПАН, 2011. 203 с.
45. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки та техніки: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 306 с.
46. Сергієнко В. В. Філософські проблеми наукового пізнання: навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2011. 103 с.
47. Синиця А. С. Аналітична філософія: монографія. Львів: ЛДУФК, 2013. 304 с.
48. Словник-довідник з курсу „Філософії” для студентів 2, 3, 4 курсів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / Укл. А.Г. Чичков, О.М.Башкеєва, О.М. Патеріло. Дніпропетровськ: ДВНЗ УДХТУ, 2014. 20 с.
49. Філософія як історія філософії: підручник / За заг. ред Ярошовця В. І. К.: Центр учбової літератури, 2010. 648 с.
50. Філософія науки та інноваційного розвитку / за наук. ред. Л. А. Чекаля. К., Ніжин, 2011. 327 с.
51. Філософія науки: навчальний посібник / за ред. Афанасьєва Л. В. Мелітополь: Люкс, 2011. 207 с.
52. Філософія науки: навчальний посібник / за ред. Фірсова Л. В. Харків: ППВ «Нове слово», 2003. 335 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
2. <http://www.nplu.org/> Національна парламентська бібліотека України
3. <http://www.ukrbook.net> Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова»
4. <http://www.odnb.odessa.ua/> Одеська національна наукова бібліотека імені М. Горького
5. <http://korolenko.kharkov.com> Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
6. <http://www.lib.kherson.ua/> Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олеса Гончара
7. <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx> Бібліотека Херсонського державного університету
8. <https://nrat.ukrintei.ua/category/shtuchnyj-intelekt/> Національний репозитарій академічних текстів з інформацією про сучасні тенденції у сфері ML / AI
9. https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+GPT101+2023_T1/home Курс «Початок роботи з СНАТGPT» на освітній платформі Prometheus
10. Освітні платформи, що рекомендовані МОН України: Coursera: www.coursera.org; Udemy: <https://www.udemy.com>; Prometheus: <https://prometheus.org.ua>; EdPro: <https://edpro.ua>; Plus by Physiopedia: <https://members.physio-pedia.com>
11. Онлайн курси, що рекомендовані для вивчення; Зрозуміло: <https://courses.zrozumilo.in.ua>; EdEra: <https://ed-era.com>; Дія освіта: <https://osvita.diia.gov.ua>

